

szefügg, a hitelkereteket a mindenkori termelési, illetve értékesítési lehetőségekhez kell alkalmazni és hogy ezen lehetőségeket nem lehet tetszés szerint újabb pénzmennyiségek kreálásával realisan növelni. Az egész közép európai helyzet tárgyalása most azon felfogás-jegyében folyik, hogy a finánciális oldalról nem lehet megoldani a válságot. A piacokat kell kiterjeszteni a gazdasági kooperáció útján, amely lehetőségeket nyújt a termelés kiterjesztésére és kedvezőbb értékesítésre és magával hozza majd a könnyebbülést pénzügyi téren is. De aki a realis gazdasági előfeltételek megteremtése nélkül a pénzforgalom hirtelen kiterjesztésétől várja a segítséget, az ugyanolyan indokoltan javasolhatja, hogy egy az eső által már erősen álmósott épületet árvíz ráeresztésével erősítsenek meg. *D. K. Gy.*

Az osztalékjog elvonása. Az osztalékjog kérdése, bár a kérdés bírói gyakorlatunkban nyugvópontra jutott, a kir. Kúria Pk. IV. 3332/1931. és Pk. IV. 3988/1931. sz. határozataival, egyelőre — reméljük igen rövid időre — lekerült a napirendről az ez év február 21-én életbelépett 1210/1932. M. E. sz. rendelettel. Ennek tartalma szerint: ha az óvatos üzletkezelés úgy kívánja, a közgyűlés a nyereség hova fordításnak kérdésében úgy határozhat, hogy a társaság sem osztalékot, sem tantiémet nem fizet, s a nyereséget alkalmazotti jóléti alapok az eddigi kereteknek megfelelő dotálására, nyílt tartalékok képzésére s a fennmaradó nyereség új számlára való elővitelére használja fel. Az ily határozat hozatalát az alapszabályoknak osztalék és tantiéme fizetését előíró tartalma sem akadályozza.

A határozatra nem csupán azon alapszabály intézkedések miatt volt szükség, amelyek osztalék fizetését a nyereségből kifejezetten előírják, de azokra tekintettel is, amelyek e kérdésben hallgatnak. Kimondja a kir. Kúria a fentebbi végzésekben ugyanis, hogy az alapszabályok nem bizhatják a közgyűlés többségének szabad tetszésére, vajjon a tiszta nyereségnek az alapszabályszerű levonások után fennmaradó részét is kizárni kívánják-e a felosztásból. „A tiszta jövedelemből a vállalat léterdeke által megengedett bizonyos fokú részesedés ugyanis a részvényhez fűződő alapvető jog.”

A kir. Kúria döntése s az idézett rendelet egy síkban mozognak. A Kúria döntése a vállalat léterdekét jelöli meg a döntés választó vizéül. A rendelet tompított hangnemben az óvatos üzletkezelést. S ha a rendelet a K. T. 174. §-a alapjáni támadó-jogot kizárja azon az alapon, hogy az óvatos üzletkezelés az osztalék elvonását szükségessé nem tette: akkor nem történt egyéb, mint közismert tényekből esetenként levonható — és óvatos üzletkezelés mellett levonandó — szabálynak időlegesen jogszábállyá emelése. *H. L.*